

De geldpers gaat draaien...

Bij de beantwoording van de vragen in deze opgave moet je soms gebruikmaken van informatiebronnen 8 en 9 in de bijlage.

persbericht, CBS 8 januari 2015:

Inflatie Nederland daalt in december naar 0,7%

De inflatie is in december gedaald en komt uit op het laagste niveau in ruim vijf jaar. In november bedroeg de inflatie nog 1,0%. De dalende inflatie wordt vooral veroorzaakt door dalende benzineprijzen.

Op een examentraining voor TL-leerlingen presenteert economiedocente mevrouw Tonk bovenstaand persbericht en een grafiek van de CBS-site.

Gebruik informatiebron 8.

- 1p 33 De docente legt haar leerlingen enkele conclusies voor. Welke conclusie over de grafiek is juist?
- A In 1998 waren de prijzen twee keer zo hoog als in 2014.
  - B In 2012 en 2013 waren de prijzen even hoog.
  - C In 2014 was de inflatie de laagste in 20 jaar.
  - D In de periode 2002-2004 daalden de prijzen.

De docente vertelt verder: "In het persbericht stond ook nog dat de inflatie in 2014 gemiddeld slechts 1,0% was. Dat is fors lager dan de 2,5% in 2013."

Anita: "Maar, dat is toch goed nieuws? U heeft ons verteld dat inflatie hoger dan 2% kan leiden tot werkloosheid."

- 2p 34 Leg uit in twee stappen dat inflatie hoger dan 2% kan leiden tot werkloosheid.

Mevrouw Tonk: "Dat klopt Anita. Maar er ontstaat nu ook het gevaar van deflatie. Dat wil zeggen dat de kosten van levensonderhoud zijn gedaald. Voor de consument klinkt dat gunstig. Echter economen vrezen dat de economische groei door deflatie lager wordt."

1p 35 Hieronder staan drie economische verschijnselen.

- 1 Consumenten stellen aankopen uit.
- 2 Consumenten verwachten een verdere daling van de prijzen.
- 3 De productie daalt.

In welke regel staan deze verschijnselen zó dat een economisch logische gedachtegang ontstaat?

- A deflatie → 1 → 2 → 3 → afname van economische groei
- B deflatie → 1 → 3 → 2 → afname van economische groei
- C deflatie → 2 → 1 → 3 → afname van economische groei
- D deflatie → 2 → 3 → 1 → afname van economische groei
- E deflatie → 3 → 1 → 2 → afname van economische groei
- F deflatie → 3 → 2 → 1 → afname van economische groei

Mevrouw Tonk: "De inflatie in Nederland wordt door het CBS gemeten aan de hand van de consumentenprijsindex (CPI)." Mevrouw Tonk laat haar leerlingen een voorbeeld zien van de bestedingen van een gemiddeld gezin.

Gebruik informatiebron 9.

1p 36 Geef een reden waarom de wegingsfactor voor elke bestedingscategorie verschilt.

Mevrouw Tonk: "Een inflatie net onder de 2% wordt gezien als positief voor economische groei. In cao-besprekingen pleiten vakbonden dan wel voor volledige prijscompensatie."

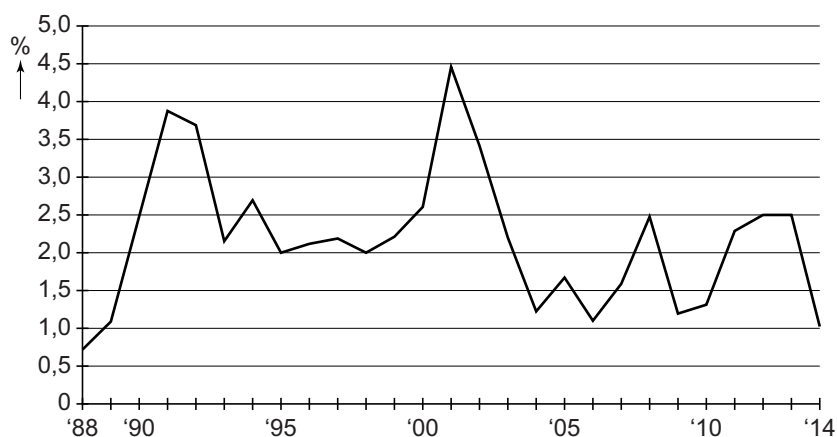
2p 37 Maak van onderstaande zinnen een economisch juiste tekst door de juiste woorden te kiezen.

Doe het zo: Noteer de nummers (1) en (2) op je antwoordblad. Vul bij de nummers de juiste woorden in. Kies uit de woorden die tussen haakjes staan.

We spreken van volledige prijscompensatie als de nominale verandering van het (netto) inkomen ...(1)... (gelijk aan / hoger dan / lager dan) de inflatie is. Dat betekent dat de koopkracht van een werknemer ...(2)... (daalt / gelijk blijft / stijgt).

De geldpers gaat draaien...

informatiebron 8 inflatie per jaar in Nederland in de periode 1988–2014

bron: CBS

informatiebron 9 bestedingen van een gemiddeld gezin, basisjaar 2013

bestedingscategorie	wegingsfactor	prijsindexcijfers 2014
voeding	30%	104
huisvesting	35%	103
onderwijs	3%	97
kleding	15%	105
gezondheid	16%	103
overige	1%	98

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.